EVROPSKA KOMISIJA

Bruselj, 9.3.2012
COM(2012) 116 final

Priporočilo

SKLEP SVETA

o spremembi Sklepa 2011/734/EU, naslovljenega na Grčijo za okrepitev in poglobitev fiskalnega nadzora ter poziv Grčiji, da sprejme ukrepe za zmanjšanje primanjkljaja, ki so potrebni za odpravo čezmernega primanjkljaja

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

Sklep Sveta 2011/734/EU na podlagi člena 126(9) in člena 136 PDEU določa ukrepe za uskladitev in nadzorovanje proračunske discipline Grčije ter določitev smernic ekonomske politike za Grčijo.

Skladnost s sklepom je pomembna tako glede postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem kot tudi glede finančnih sredstev, ki so jih Grčiji namenile države članice v okviru evropskega instrumenta za finančno stabilnost.

Zgornja meja javnofinančnega primanjkljaja (na osnovi ESA95) za leto 2011 iz Sklepa Sveta je bila prekoračena. Za leto 2012 je vlada sprejela proračun, katerega namen je doseči cilj iz Sklepa Sveta, in sprejela ukrepe, s katerimi se bo zagotovilo nadaljnje zmanjšanje primanjkljaja v naslednjih letih.

Ocenjuje in pričakuje se, da bo gospodarska dejavnost v letih 2011–2014 veliko šibkejša od pričakovanj v preteklosti, ko sta bila sprejeta sklepa Sveta 2010/320/EU in 2011/734/EU. Februarja 2012 je grška vlada napovedala ukrepe, katerih cilj je zmanjšanje primarnega primanjkljaja v letu 2012, vključno s sprejetjem dodatnega proračuna. Marca 2012 je Grčija izvedla posle izmenjave dolga, s katerimi so se znatno zmanjšali odhodki od obresti v letu 2012 in v prihodnjih letih ter ki so prispevali k vzdržnosti javnega dolga.

Glede na to je treba revidirati letne cilje, pri čemer je treba ohraniti rok za zmanjšanje čezmernega primanjkljaja. Cilji, ki so v zvezi s primarnim presežkom izraženi kot odstotek BDP v višini –1,0 v letu 2012, +1,8 v letu 2013 in +4,5 v letu 2014, se zdijo primerni glede na rok za zmanjšanje čezmernega primanjkljaja do leta 2014 in potrebo po izboljšanju vzdržnosti dolga.

Med Grčijo in službami Komisije ter osebjem ECB in MDS so potekale intenzivne razprave o posodobitvi pogojev politike v Memorandumom o soglasju glede programa za gospodarsko prilagoditev Grčije. V teh razpravah so bili upoštevani ukrepi za fiskalno konsolidacijo ter tudi potreba po povečanju takšnih ukrepov, ki bodo spodbujali rast, ter po zmanjšanju socialnega učinka.

Komisija je sprejela priporočilo za sklep Sveta o spremembi Sklepa 2011/734/EU in ga je predložila Svetu.

Priporočilo

SKLEP SVETA

o spremembi Sklepa 2011/734/EU, naslovljenega na Grčijo za okrepitev in poglobitev fiskalnega nadzora ter poziv Grčiji, da sprejme ukrepe za zmanjšanje primanjkljaja, ki so potrebni za odpravo čezmernega primanjkljaja

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU), zlasti člena 126(9) in 136 Pogodbe,

ob upoštevanju priporočila Komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Člen 136(1)(a) PDEU določa možnost, da se za tiste države članice, katerih valuta je euro, sprejmejo ukrepe za večjo uskladitev in nadzorovanje njihove proračunske discipline.

(2) Člen 126 PDEU določa, da se države članice izogibajo čezmernemu javnofinančnemu primanjkljaju, in v ta namen določa postopek v zvezi s čezmernim primanjkljajem. Pakt stabilnosti in rasti, ki v svojem korektivnem delu izvaja postopek v zvezi s čezmernim primanjkljajem, zagotavlja okvir, ki podpira politike vlad za hitro ponovno vzpostavitev zdravega proračunskega stanja in pri tem upošteva gospodarske razmere.

(3) Svet je 27. aprila 2009 v skladu s členom 104(6) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti odločil, da ima Grčija čezmeren primanjkljaj.

(4) Svet je 10. maja 2010 na podlagi člena 126(9) in člena 136 PDEU sprejel Sklep 2010/320/EU[1], naslovljen na Grčijo za okrepitev in poglobitev fiskalnega nadzora ter poziv Grčiji, naj sprejme ukrepe za zmanjšanje primanjkljaja, ki so potrebni za odpravo čezmernega primanjkljaja najkasneje do leta 2014. Svet je kot rok za zmanjšanje čezmernega primanjkljaja in letne cilje v zvezi z javnofinančnim primanjkljajem določil leto 2014.

(5) Sklep Sveta 2010/320/EU je bil večkrat bistveno spremenjen. Ker so potrebne dodatne spremembe, je bil zaradi jasnosti 12. julija 2011 prenovljen s Sklepom Sveta 2011/734/EU[2].

(6) Trenutno se ocenjuje, da bo pričakovana gospodarska dejavnost v letih 2011–2014 veliko šibkejša od pričakovanj v preteklosti, ko sta bila sprejeta sklepa Sveta 2010/320/EU in 2011/734/EU. Po ocenah naj bi se gospodarska dejavnost v letu 2011 zmanjšala za 6,8 %. Komisija trenutno napoveduje, da se bo realni BDP Grčije v letu 2012 zmanjšal za 4,7 %, stagniral v letu 2013 in ponovno zrasel za 2,5 % v letu 2014. V nominalnem smislu se je BDP v letu 2011 zmanjšal za 5,2 % in naj bi se v letu 2012 zmanjšal za 5,4 % ter v letu 2013 za 0,4 %, v letu 2014 pa zopet zrasel za 2,5 %.

(7) Februarja 2012 je grška vlada napovedala ukrepe, katerih cilj je zmanjšanje primarnega primanjkljaja v letu 2012, vključno s sprejetjem dodatnega proračuna.

[1] UL L 145, 11.6.2010, str. 6.
[2] UL L 296, 15.11.2011, str. 38.

Med grškimi organi in službami Komisije so o teh ukrepih potekale obširne razprave. V teh razpravah so se upoštevali ukrepi za fiskalno konsolidacijo ter tudi potreba po povečanju ukrepov, ki bodo spodbujali rast, ter po zmanjšanju socialnega učinka.

(8) Marca 2012 je Grčija začela in izvedla posle izmenjave dolga, s katerimi se bodo znatno zmanjšali stopnja dolga in odhodki od obresti v letu 2012 in v prihodnjih letih ter bodo prispevali k vzdržnosti javnega dolga.

(9) Ob upoštevanju navedenega se zdi primerno spremeniti številne vidike Sklepa 2011/734/EU, vključno s proračunsko prilagoditvijo, pri tem pa ohraniti rok za odpravo čezmernega primanjkljaja –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Sklep 2011/734/EU se spremeni:

1. V členu 1 se odstavka (2) in (3) nadomestita z naslednjim:

„(2) Cilj prilagoditve, ki omogoča zmanjšanje čezmernega primanjkljaja, je doseči javnofinančni primarni primanjkljaj (primanjkljaj brez odhodkov za obresti), ki ne presega 2 037 milijonov EUR (1,0 % BDP) v letu 2012, in primarni presežek v višini vsaj 3 652 milijonov EUR (1,8 % BDP) v letu 2013 in 9 352 milijonov EUR (4,5 % BDP) v letu 2014. Po izmenjavi dolga so ti cilji za primarni primanjkljaj/presežek skladni s skupnim primanjkljajem v višini 14 811 milijonov EUR (7,3 % BDP) v letu 2012, 9 462 milijonov EUR (4,7 % BDP) v letu 2013 in 4 499 milijonov EUR (2,2 % BDP) v letu 2014. V ta namen se bo v obdobju 2009–2014 strukturni saldo izboljšal vsaj za 10 % BDP. Prihodki od privatizacije premoženja (finančno in nefinančno premoženje) in zneski, ki so jih Grčiji plačale države članice euroobmočja iz prihodnjih dohodkov njihovih nacionalnih centralnih bank od grških državnih obveznic, ne zmanjšujejo potrebnih prizadevanj za fiskalno konsolidacijo in se ne upoštevajo v oceni navedenih ciljev.

(3) Prilagoditev iz odstavka 2 je skladna z letno spremembo konsolidiranega bruto državnega dolga v višini –26 954 milijonov EUR v letu 2012, 6 775 milijonov EUR v letu 2013 in 1 492 milijonov EUR v leta 2014.“

2. V členu 2 se vstavi naslednji odstavek 7:

„7a. Grčija brez odlašanja sprejme naslednje ukrepe:

(a) zmanjšanje odhodkov za farmacevtske izdelke za najmanj 1 076 milijonov EUR v letu 2012;

(b) zmanjšanje plačila nadurnega dela zdravnikov v bolnišnicah za najmanj 50 milijonov EUR v letu 2012;

(c) zmanjšanje javnih naročil vojaškega materiala za 300 milijonov EUR (gotovina in dobave) v letu 2012;

(d) 10-odstotno zmanjšanje plačil za izvoljeno in spremljevalno osebje na lokalni ravni v letu 2012 in zmanjšanje števila podžupanov ter z njimi povezanega osebja v letu 2013, da se prihrani vsaj 9 milijonov EUR v letu 2012 in 28 milijonov EUR od leta 2013 dalje;

(e) zmanjšanje operativnih odhodkov centralne ravni države in porabe v zvezi z volitvami za vsaj 370 milijonov EUR (v primerjavi s proračun za leto 2012), od tega zmanjšanje za najmanj 100 milijonov EUR pri operativnih odhodkih za vojaške namene in najmanj 70 milijonov EUR pri izdatkih v zvezi z volitvami;

(f) zmanjšanje operativnih odhodkov lokalnih vlad, da se privarčuje vsaj 50 milijonov EUR v letu 2012;

(g) zmanjšanje subvencij prebivalcem na oddaljenih območjih ter zmanjšanje nepovratnih sredstev več subjektom, ki jih nadzorujejo ministrstva, da bi se odhodki v letu 2012 zmanjšali za najmanj 190 milijonov EUR;

(h) zmanjšanje proračunskih sredstev za javne naložbe (*public investment budget* – PIB) za 400 milijonov EUR v letu 2012. To zmanjšanje proračunskih sredstev za PIB ne bo vplivalo na projekte, ki se sofinancirajo iz strukturnih skladov (vključno s projekti TEN-T);

(i) spremembe dodatnih pokojninskih skladov in pokojninskih skladov z visokimi povprečnimi pokojninami ali tistih, ki prejemajo visoke subvencije iz proračuna, in zmanjšanje drugih visokih pokojnin, da se privarčuje najmanj 450 milijonov EUR v letu 2012 (neto po upoštevanju vpliva na davke in socialne prispevke);

(j) zmanjšanje družinskih nadomestil za gospodinjstva z visokimi dohodki, da se prihrani 43 milijonov EUR v letu 2012;

(k) ministrske sklepe za dopolnitev polnega izvajanja nove plačne lestvice za vse zadevne subjekte, in zakonodajo o načinih za povračilo preveč izplačanih plač od novembra 2011 dalje;

(l) spremembo členov 3 in 21 zakona 4038/2012 tako, da se revidirajo pogoji za razširitev obročnega odplačevanja za zapoznele davke in socialne prispevke: obročno odplačevanje se uporablja samo za obstoječe zaostale zneske, nižje od 10 000 EUR za posameznike in 75 000 EUR za družbe. Davkoplačevalci, ki zaprosijo za razširitev obročnega odplačevanja, morajo davčnim organom razkriti vse svoje finančne podatke;

(m) okvirno zakonodajo s poglobljeno revizijo delovanja sekundarnih/dodatnih javnih pokojninskih skladov, namenjenih stabilizaciji odhodkov za pokojnine, ki zagotavlja proračunsko nevtralnost teh sistemov ter srednje- in dolgoročno vzdržnost sistema.“

3. Odstavek 8 člena 2 se spremeni:

(a) točki (a) in (b) se nadomestita z naslednjim:

„(a) reformo sekundarnih/dopolnilnih pokojninskih sistemov, ki se oblikujejo v posvetovanju z Evropsko komisijo, ECB in MDS ter jih glede ocenjenega učinka na dolgoročno vzdržnost potrdi odbor EU za ekonomsko politiko. Parametri novega sekundarnega pojmovno opredeljenega prispevnega sistema zagotavljajo dolgoročno aktuarsko ravnotežje glede na oceno nacionalnega aktuarskega organa;

(b) prilagoditev stopenj dobička lekarn in uvedba regresivnih stopenj dobička, da se skupna stopnja dobička zmanjša pod 15 %.“

(b) dodajo se naslednje točke:

„(c) dokončanje funkcionalnega pregleda socialnih programov, ki je v teku;

(d) odločitve za sprejetje izvedbene uredbe o enotnem organu za javna naročila; enotni organ za javna naročila začne izvajati dejavnosti za izpolnjevanje svojih nalog, ciljev, pristojnosti in pooblastil, kot so opredeljeni v zakonu o enotnem organu za javna naročila in akcijskem načrtu, dogovorjenem z Evropsko komisijo novembra 2010; imenovanje članov enotnega organa za javna naročila;

(e) opredelitev shem, pri katerih pavšalni zneski, plačani ob upokojitvi, niso skladni s plačanimi prispevki, in prilagoditev plačil;

(f) znižanje stopenj dobička grosistov v farmacevtskem sektorju, da bo zgornja meja 5 %;

(g) razpisne postopke, ki so potrebni za izvajanje celovitega in enotnega informacijskega sistema zdravstvenega varstva (e-sistem zdravstvenega varstva);

(h) napotitev pravnih, tehničnih in finančnih svetovalcev za privatizacije, ki so načrtovane za leti 2012 in 2013.“

4. V členu 2(9) se točka (a) nadomesti z naslednjim:

„(a) dokončanje pregleda programov javne porabe. Pregled bo temeljil na zunanji tehnični pomoči ter se osredotočil na pokojnine in socialne transferje (da se bo ohranila osnovna socialna zaščita), porabo za obrambo brez poseganja v obrambno sposobnost države in prestrukturiranje centralnih in lokalnih uprav; določili se bodo tudi nadaljnja racionalizacija porabe za farmacevtske izdelke, poraba za delovanje bolnišnic ter denarne socialne pomoči;

(b) sprejetje davčne reforme, ki bo poenostavila davčni sistem, odpravila izjeme in preferencialne režime, vključno z razširjanjem osnove, in tako omogočila postopno zmanjšanje davčne stopnje ob izboljšanju rezultatov na področju prihodkov. Ta reforma se nanaša na dohodnino, davek od dobička pravnih oseb in DDV, davke na nepremičnine ter na socialne prispevke in bo ohranila relativno davčno obremenitev posrednih davkov;

(c) revizijo pravne vrednosti nepremičnin, da se jo bolje uskladi s tržnimi cenami;

(d) prenehanje plačevanja v gotovini in s čeki na davčnih uradih, ki jih nadomestijo bančna nakazila, da se osebje lahko osredotoči na delo z večjo dodano vrednostjo (revizije, pobiranje davka in svetovanje davkoplačevalcem);

(e) 12-odstotno zmanjšanje „posebnih plač“ javnega sektorja, za katere se ne uporablja nova plačna lestvica. To se bo uporabljalo od 1. julija 2012 in bo zagotovilo prihranke v višini vsaj 205 milijonov EUR (neto po upoštevanju vpliva na davke in socialne prispevke).“

5. V členu 2 se dodata naslednja odstavka:.

„(10) Grčija do konca septembra 2012 sprejme naslednje ukrepe:

(a) predlog proračuna za leto 2013 v skladu s ciljem primarnega presežka iz člena 1(2);

(b) pravila in postopke za pogodbe za centraliziran nakup/okvirne pogodbe za blago ali storitve, ki se pogosto kupujejo na centralni ravni države, pri čemer je uporaba teh pogodb za ministrstva in osrednje vladne organe obvezna, za regionalne organe pa prostovoljna.

(11) Grčija sprejme naslednje ukrepe do konca decembra 2012:

(a) končno sprejetje proračuna za leto 2013 v skladu s ciljem primarnega presežka iz člena 1(2);

(b) zakonodajo za racionalizacijo postopkov za predložitev in odobritev dodatnih proračunov.“

Člen 2

Ta sklep začne učinkovati na dan uradnega obvestila.

Člen 3

Ta sklep je naslovljen na Helensko republiko.

V Bruslju,

Za Svet
Predsednik